

Hvordan bruke kunstig intelligens (KI) i fylkeskommunen?

Neby, Magnus Rognstad
Enhetsleder

Publisert 3.3.2025 · 3 min lesetid

En tverrfaglig arbeidsgruppe jobber nå med en veileder for bruk av kunstig intelligens i fylkeskommunen

Snøballen ruller fortere og fortere. Mens endringer er synlig for oss som brukere, mens andre endringer foregår «under panseret» på de løsningene vi benytter hverdagen. Hvordan skal man manøvrere trygt i dette landskapet? Hva må man gjøre? Hva bør man ikke gjøre?

Foto: Steve Johnson/Unsplash.com

Lovverk tar tid

EU utarbeider i disse dager en kunstig intelligens-forordning. Denne vil på sikt bli en del av norsk lovgivning. Inntil da jobbes det både nasjonalt og lokalt med ulike råd og veiledninger. Mens vi venter, har arbeidsgruppa lagd noen råd og tips.

Hvordan bruke KI i fylkeskommunen?

Generell bruk av IT-verktøy i fylkeskommunen er allerede regulert, og bruk av KI-verktøy faller innenfor de samme føringene. Informasjonssikkerhet og personvern skal ivaretas i henhold til fylkeskommunens [sikkerhetsinstruks](#). Det er derfor fint å minne om følgende skikk og bruk (særlig viktig innenfor bruk av KI):

Du må:

- være kritisk til det du leser, se opp for unøyaktigheter og feilaktig informasjon
- huske at du er ansvarlig for KI-generert innhold som du står som avsender av,

eller publiserer

- være oppmerksom på at KI bryter opphavsrett, særlig for tredjepart
- tydelig merke innhold som du har lagd med bruk av generativ KI

Du må ikke:

- dele personlig informasjon, som personopplysninger om ansatte og innbyggere
- dele sensitiv informasjon, som virksomhetskritiske opplysninger
- dele brukerinformasjon, som påloggingsinformasjon og passord
- lime inn interne (unntatt offentlighet) eller sensitive dokumenter, eller utklipp fra disse
- stole på at KI alltid sier sannheten
- bruke KI til å ta beslutninger som påvirker personer

Hva er kunstig intelligens?

Nasjonal strategi for kunstig intelligens utgitt av Regjeringen definerer kunstig intelligens (KI) slik:

“Kunstig intelligente systemer utfører handlinger, fysisk eller digitalt, basert på tolkning og behandling av strukturerte eller ustrukturerte data, i den hensikt å oppnå et gitt mål.”

KI er altså en form for informasjonsteknologi som justerer egen aktivitet og derfor framstår som intelligent. En datamaskin som er i stand til å løse oppgaver uten instruksjoner fra et menneske har med denne definisjonen kunstig intelligens. Eksempler på slike type oppgaver kan knyttes til læring, resonnering, problemløsning, persepsjon og språkforståelse.

Kunstig intelligens er ikke noe nytt. Det har vært blant oss i mange år, for eksempel som

lærende algoritmer i Facebook og andre sosiale medier. Det som derimot er nytt, er hvordan språkmodeller basert på kunstig intelligens er gjort tilgjengelig.

Forenklet kan man skille mellom integrert KI og generativ KI.

Integrert KI

Dette kan være synonymforslag i Word, bakgrunnsfilteret i Teams og anbefalingssystemer innebygd i strømmingstjenester og i nettbutikker, for å nevne noe. Avanserte algoritmer brukes til å analysere brukerens atferd og gir anbefalinger basert på tidligere valg. Dette er av typen KI som finnes «under panseret» på flere av løsningene vi allerede bruker i hverdagen.

Generativ KI

Dette er en betegnelse på systemer som bruker maskinlæringsteknikker for å generere nytt innhold som ligner på menneskeskapt innhold. Slik type KI skaper nytt, originalt innhold basert på beskrivelser (input/prompt) fra et menneske. Språkmodeller er eksempler på generativ KI. Disse kan for eksempel lage ny tekst, oversette mellom språk og også tolke og oversette mellom programmeringsspråk. Generativ KI kan også lage bilder, lyd og video.